

KVALITETSDEKLARATION

Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor (KLS)

Ämnesområde
Arbetsmarknad

Statistikområde
Löner och arbetskostnader

Produktkod
AM0102

Referenstid
2021 månad

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistik användares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	9
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	10
5.1 Jämförbarhet över tid	10
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	11
5.3 Sam användbarhet i övrigt	11
5.4 Numerisk överensstämmelse	11
Allmänna uppgifter	12
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	12
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	12
C Bevarande och gallring	12
D Uppgiftsskyldighet	12
E EU-reglering och internationell rapportering	12
F Historik	12
G Kontaktuppgifter	13

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Undersökningens syfte är att belysa löner och sysselsättning inom den statliga sektorn, genom både nivå och förändring från föregående år.

Löneökningstakten i statlig sektor mäts med hjälp av genomsnittlig månadslön. Undersökningen belyser även utvecklingen av antal sysselsatta.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används främst som underlag för ekonomisk analys av löneutveckling, konjunkturbedömningar, och beräkning av arbetsinsats.

Viktiga användare är:

- Medlingsinstitutet som har som en av sina huvuduppgifter att verka för en väl fungerade lönebildning, som bygger på att den internationellt konkurrensutsatta sektorn är normerande. Det betyder att löneökningstakten inom industrin ska vara en norm för den övriga arbetsmarknaden, och att löneökningstakten anpassas till våra viktigaste konkurrentländer. Information från konjunkturlöneundersökningarna är en viktig källa för att verka för detta ändamål.
- Konjunkturinstitutet som använder konjunkturlönestatistiken som ett av underlagen vid rapporter om konjunkturläget och vid prognoser.
- Riksbanken som använder den månatliga konjunkturlönestatistiken som bas för sina löpande prognoser för löneutvecklingen i den svenska ekonomin.
- SCB:s enhet för Nationalräkenskaper som använder arbetade timmar och antal anställda för beräkning av arbetsinsatsen (arbetade timmar och antal sysselsatta) i Nationalräkenskaperna. Vidare används arbetade timmar i fastprisberäkningarna av produktionsvärdet som är en viktig del i både konsumtions- och produktionsberäkningarna

Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor ger även tillsammans med konsumentprisindex (KPI) underlag för löneförhandlingar.

Statistiken utgör även underlag för annan statistik som produceras av SCB, t.ex. Labour Cost Index (LCI), Kortperiodisk sysselsättningsstatistik samt Personal vid universitet och högskolor.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas är genomsnittlig månadslön samt antal sysselsatta. För båda variabler redovisas förändringen från motsvarande månad föregående år.

1.2.1 Objekt och population

Observationsobjekten är samma som målobjekten och intresseobjekten, det vill säga individer.

Intressepopulationen omfattar sysselsatta inom statlig förvaltning och sysselsatta vid institutioner hänförliga till statlig sektor. Anställda i statliga bolag ingår inte, då dessa räknas till den privata sektorn.

Uppgiftskällan utgörs av myndigheternas lönesystem då efterfrågade uppgifterna angående de anställda hämtas månatligen därifrån.

Målpopulationen är anställningar som finns registrerade i lönesystemen för de berörda myndigheter och institutioner.

Målpopulationen är delad på två delar: sysselsättnings- respektive lönepopulation.

Sysselsättningspopulationen definieras som alla personer i alla åldrar som under mät månaden fått lön utbetald, undantagna är helt tjänstlediga samt personer anställda utomlands.

Lönepopulationen definieras som personer som fyllt 18 men inte 67 år och som under mät månaden fått lön utbetald. De som är undantagna från sysselsättningspopulationen ingår inte heller i lönepopulationen. Från och med januari 2012 ska personerna även vara månadsanställda samt ha en tjänstgöringsomfattning om minst 40 procent. Även distriktsveterinärer vid Jordbruksverket samt förtroendeläkare vid Försäkringskassan är från och med januari 2012 exkluderade ur lönepopulationen.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna är:

Genomsnittlig månadslön

Med månadslön avses ersättning för månad innan avdrag gjorts (grundlön) och där fasta och rörliga lönetillägg ingår. Övertidstillägg, traktamentsersättningar samt jour- och beredskapstillägg ingår inte.

Den genomsnittliga månadslönen i en redovisningsgrupp beräknas genom att summan av gruppens månadslöner divideras med summan av gruppens tjänstgöringsomfattningar.

Antal sysselsatta

Som sysselsatt räknas den som fått lön utbetald under mät månaden oberoende av tjänstgöringens omfattning eller anställningstidens längd och där lönen inte består av enbart tillägg eller retroaktiv lön.

Antal heltidspersoner

Antal heltidspersoner i en redovisningsgrupp beräknas som summan av tjänstgöringsomfattningarna för de anställningar som tillhör redovisningsgruppen i undersökningsmaterialet.

Målvariablerna stämmer väl överens med intressevariablerna. Kopplingen mellan mål- och observationsvariablerna följer i stort sätt definitionerna av variablerna. Tjänstgöringsomfattning beräknas genom att

observationsvariabeln anställningens omfattning reduceras ner med observationsvariabeln tjänstledighetens omfattning.

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som främst används i redovisningen är genomsnittlig månadslön. Den genomsnittliga månadslönen beräknas som summan av månadslönerna för de anställningar som ingår i lönepopulationen dividerat med summan av tjänstgöringsomfattningarna för de anställningar som ingår i lönepopulationen.

Efter tolv månader fastställs den definitiva genomsnittliga månadslönen. Det innebär att hänsyn tas till retroaktiva löneutbetalningar genom att den preliminära månadslönen kompletteras med de retroaktiva lönebeloppen.

För både genomsnittlig månadslön och antal sysselsatta redovisas även förändringen från motsvarande månad föregående år.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Heltid/Deltid

Som heltidstjänstgörande betraktas den som har en tjänstgöringsomfattning på 100 procent och som deltidstjänstgörande räknas den som har en tjänstgöringsomfattning som är mindre än 100 procent.

Kön

Kvinna eller man.

Myndighet

Utvalda myndigheter redovisas enligt SCB:s myndighetsregister.

Näringsgren

Näringsgren redovisas enligt SNI 2007 Standard för svensk näringsgrensindelning 2007. Denna standard har som bas EU:s reviderade näringsgrensstandard, NACE rev.2 (NACE = Nomenclature Générale des Activités dans les Communautés Européennes). Statistik fördelat på näringsgren redovisas efter utvalda grupper på bokstav eller tre-siffrigt.

Län

Med län avses i normalfallet individens tjänsteställe. Länsindelningen följer den regionala indelningen för 2021.

Ålder

Med ålder avses uppnådd ålder under mät månaden. Ålder redovisas efter 10-års intervall, med ett par undantag på kortare intervaller.

1.2.5 Referenstider

Referenstid är kalendermånad.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en totalundersökning av sysselsatta i organisationer som identifierats som statliga myndigheter i SCB:s Företagsdatabas. De möjliga felkällor som, mer eller mindre, kan påverka denna undersöknings resultat är mät- och bearbetningsfel samt i viss mån bortfall och brister i täckningen. Tillförlitlighet bedöms dock som god då primärmaterialet hämtas från myndigheternas löneregister.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Det har inte påverkat tillförlitligheten av undersökningen Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor (KLS).

2.2 Osäkerhetskällor

Då undersökningen är en totalundersökning så är osäkerhetskällorna få. Dock har vi uppmärksammat ett fåtal systematiska fel i några lönesystem som myndigheterna använder. Löpande diskussioner pågår för att få lönesystemsleverantörerna att förbättra sina system med hänsyn till statistikinlämningen. Eftersom dessa felkällor anses vara små så har inga specifika studier gjorts för att mäta påverkan på resultatet.

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning på myndighetsnivå vilket medför att ingen urvalsosäkerhet finns. På individnivå inkluderas dock inte anställda med skyddade personuppgifter. Dessa personer är dock så få att det inte bedöms påverka den statistik som publiceras.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är anställningar i myndigheterna som finns registrerade i respektive myndighets lönesystem vid mät månaden.

Utifrån uppgifterna som vi får in månadsvis baserar vi vår rampopulation.

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör någon av målpopulationerna men som ändå kommit med i undersökningen. Ingen känd övertäckning förekommer.

Undertäckning utgörs av nyanställda personer som inte hunnits registreras i löneregistren. Inga studier om undertäckning i undersökningen är gjorda. Inga justeringar görs heller för undertäckningen i statistiken.

Osäkerheten p.g.a. täckningsfel bedöms som låg.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna hämtas från myndigheternas lönesystem och de levereras till SCB via textfiler.

Mätfelet bedöms vara litet och någon justering för eventuella systematiska mätfel görs inte. Mättekniskt test av instruktioner och postbeskrivning har inte gjorts.

2.2.4 Bortfall

Bortfall utgörs av icke inrapporterade anställda på myndigheter.

Utöver dessa finns det några myndigheter, stiftelser och institutioner som inte har lönesystem som, eller av sekretesskäl, klarar av att leverera de efterfrågade statistikuppgifterna. Dessa uppskattas bestå av cirka 3 700 personer, vilket motsvarar cirka 1,4 procent. Bortfallet kompenseras inte på något sätt i bearbetningarna, då påverkan på resultatet antas var litet.

Inget känt partiellt bortfall förekommer i undersökningen.

Vi bedömer att bortfallspåverkan på resultatet är försumbart.

2.2.5 Bearbetning

Inkomna filer registreras och granskas. De lämnade uppgifternas rimlighet prövas genom olika bearbetningar samt i jämförelse av månadens resultat mot tidigare månader och år. Dubblettkontroller görs för att undvika dubbelräkningar. Bearbetningsfel kan uppstå i samband med granskning och dubblettkontroller.

Uppgifter om näringsgren hämtas från SCB:s Företagsdatabas och uppgifter om departementstillhörighet hämtas från Ekonomistyrningsverket.

Granskning och beräkningar görs helt och hållet av SCB. Ingen studie om bearbetningsfel har gjorts.

Konsekvenserna av bearbetningsfel bedöms som låg.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden, förutom de som redovisas i 2.2.1-2.2.5, görs.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Först publiceras lönerna som preliminära. Under 12 månaders tid läggs sedan retroaktiva löneutbetalningar tillbaka till aktuella månader, så ett år efter de preliminära uppgifterna publiceras de även som definitiva (inklusive retroaktiva löneutbetalningar). Skillnaderna mellan preliminära och definitiva löneutbetalningar har de senaste åren varit som störst runt årsskiftet på grund av att oktober varit avtalsmånad. Skillnaderna varierar storleksmässigt från år till år, men de definitiva lönerna är alltid högre än de preliminära lönerna eftersom de definitiva lönerna även innehåller tillbakalagd retroaktiv lön.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden för den månatliga konjunkturlönestatistiken beräknas till cirka två månader från mätperiodens slut för de preliminära uppgifterna och ytterligare 12 månader för de definitiva uppgifterna.

3.2 Frekvens

Periodiciteten för målstorheterna referenstid är månad, även undersökningens uppgiftsinsamling och statistikens redovisning sker månadsvis.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt uppgifter i den publiceringskalender som finns att tillgå på SCB:s webbplats.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Den huvudsakliga redovisningen av KLS sker i databastabeller i Statistikdatabasen samt i tabeller och diagram på produktsidan AM0102. Dessa går alla att nå via SCB:s webbplats: www.scb.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan på beställning göra specialbearbetningar av primärmaterialet. Forskare, utredare m.fl. kan eventuellt efter prövning få tillgång till aidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Personnummer och organisationsnummer lämnas dock aldrig ut på grund av sekretesskäl. Både specialbearbetningar och framtagning av aidentifierat forskningsmaterial görs mot en avgift.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras med hjälp av tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken finns dokumenterad i *Statistikens framställning (StaF)*. Detaljerad information om mikrodata finns i *SCB:s mikrodataregister (MetaPlus)*. Dessa går att nå via SCB:s webbplats: www.scb.se.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Under perioden som statistiken redovisats har institutionella förändringar inträffat och definitionen av månadslön och lönepopulation har förändrats.

Från och med november 2020 utesluts individer med skyddade personuppgifter. Dessa är dock så få att statistiken som publiceras bedöms vara obetydligt påverkad av denna förändring. Därmed är jämförbarheten mot tidigare månader mycket god.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Under den här perioden har SCB observerat att både fasta och rörliga tillägg har minskat en del under året. Det är framförallt ersättningar vid tjänsteresor som har minskat mest.

Till följd av covid-19 har 2020 års avtalsrörelser förskjutits. Det centrala avtalet inom det statliga avtalsområdet har inte blivit klart förrän i december. Detta har medfört att de lokala löneförhandlingarna förskjutits också och inte kom igång förrän i början av år 2021.

SCB har även observerat att muséer har successivt minskat sina anställda under året.

Från januari 2015 har åldersavgränsningen för lönepopulationen ändrats från 18-64 år till 18-66 år. Det innebär att cirka 3 000 individer tillkommit i lönepopulationen.

Januari 2015 ändrade många myndigheter departementstillhörighet vilket kan påverka jämförelser mellan redovisningsgrupperna på departementsnivå.

Från och med januari 2012 infördes en ny definition av lönepopulation. Förutom att personerna ska vara mellan 18 och 64 år ska de även vara månadsavlönade samt ha en tjänstgöringsomfattning om minst 40 procent. Distriktsveterinärer vid Jordbruksverket samt förtroendeläkare vid Försäkringskassan är från och med januari 2012 också exkluderade ur lönepopulationen.

Från och med januari 2010 bolagiserades Banverkets produktionsdel och övergick då till den privata sektorn. Drygt 3 000 anställda berördes av omflyttningen.

Från och med 2009 redovisas statistiken efter den nya näringsgrensindelningen SNI2007. Skillnaderna mellan ny och gammal näringsgrensindelning är för aktuella näringsgrenar liten och jämförelse bör därför kunna göras.

Från och med januari 2009 bolagiserades delar av Banverket och Vägverket. Detta berörde cirka 4 000 anställda som flyttades över till den privata sektorn.

De utlandsanställda ingår inte i undersökningen från och med mars 2001.

Från och med januari 2001 har de affärsdrivande verken och Sveriges Riksbank övergått till den privata sektorns undersökning.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Uppgifterna om löner hämtas från lönepopulationen medan uppgifterna om antal sysselsatta hämtas från sysselsättningspopulationen. Ingen skillnad finns i behandlingen av individer från olika redovisningsgrupper.

Vid jämförelse av genomsnittliga löner och löneutveckling för olika grupper bör hänsyn tas till att lönerevisioner kan ske vid olika tidpunkter i olika myndigheter.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

SCB producerar motsvarande konjunkturlönestatistik för privat sektor, kommuner och regioner. I kommuner och regioner beräknas genomsnittlig månadslön utifrån överenskommen lön. För den privata och statliga sektorn tas hänsyn till rörliga tillägg när genomsnittlig månadslön räknas fram.

SCB producerar även årligen lönestrukturstatistik för statlig sektor. Denna undersökning inhämtar också individuppgifter och är en totalundersökning men definitionen av löne- och sysselsättningspopulationen skiljer sig från konjunkturlönestatistiken för statlig sektor. Även vilka delvariabler som ingår i genomsnittlig månadslön skiljer sig mellan dessa undersökningar.

Inom arbetsmarknadsområdet finns det även andra undersökningar som mäter antal anställda och arbetade timmar. Arbetskraftsundersökningarna (AKU) är en av dessa och publicerar statistik över sysselsättningen för hela arbetsmarknaden. Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS) är en annan källa som främst mäter förändring av antal anställda.

Vid jämförelse mellan olika undersökningar måste olikheter i begrepp, definitioner, mätmetoder och populationsavgränsningar beaktas. Vid jämförelser av löneutvecklingen mellan olika sektorer och år bör hänsyn tas till att lönerevisioner sker vid olika tidpunkter.

Eftersom konjunkturlönestatistiken för statlig sektor är individbaserad och innehåller uppgifter på personnummernivå går den att sammanvända med annan statistik med uppgifter på samma nivå.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen anses vara god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna undersökning ingår i Sveriges officiella statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, d.v.s. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

För inkommet material gäller en gallringsfrist på två år enligt Medlingsinstitutets gallringsbeslut 45/307. Alla slutliga observationsregister lagras hos Statistiska Centralbyrån. Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt Svensk Författningssamling (§6, SFS 2001:100).

E EU-reglering och internationell rapportering

1998 beslutade EU om en regulation angående bl.a. den kortperiodiska lönestatistiken, Short Term Indicators. Denna reglerar statistiken fr.o.m. 1999.

KLS-undersökningen levererar underlag till den version av Labour Cost Index (LCI) som levereras till Eurostat. SCB levererar LCI enligt Kommissionsförordning No 1216/2003 och Parlaments- och rådsförordning No 450/2003. Rapporteringen för LCI sker kvartalsvis.

F Historik

Undersökningen redovisar numera månatligen löner och antal sysselsatta samt förändring från föregående år. Undersökningen startade på SCB 1976 då varje kvartals mittmånad undersöktes av antal sysselsatta inom den statliga sektorn. Fr.o.m. februari 1991 utökades undersökningen till att även omfatta de sysselsattas löner. Undersökningen är en totalundersökning och är från och med januari 2000 månatlig.

Till följd av den statistikreform, som trädde i kraft under 1990-talet så flyttades ansvaret för delar av den officiella statistiken från SCB till ett flertal

andra myndigheter. Från och med 2001 ansvarar Medlingsinstitutet (MI) för den officiella löne- och arbetskostnadsstatistiken. SCB har producerat statistiken på uppdrag av MI sedan dess.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Medlingsinstitutet (MI)
Statistikproducent	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor (KLS)
E-post	lonestat@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)